

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 204 – Технологія виробництва та переробки продукції
тваринництва

Допускається до захисту
Зав. кафедри генетики,
розведення та селекції тварин
Ставецька Р.В. професор Ставецька Р.В.
« 04 » чудне 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
«Аналіз та удосконалення технології виробництва м'яса
свиней у ФГ «Світлана» та його переробки у ТОВ
«Літинський м'ясокомбінат» Вінницької області»

(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФГ «Світлана»)

Виконав Малькович Олексій Миколайович Малькович

Керівник доцент Титаренко І. В. Титаренко

Рецензент доцент Рудченко С. І.

Я, Малькович О.М., засвічую, що кваліфікаційну
роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

ЗМІСТ

Завдання на кваліфікаційну роботу	
Анотація	
Annotation	
Відгук керівника	
ВСТУП.....	7
Розділ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ.....	8
1.1. Ресурсозберігаючі технології виробництва свинини, як основа підвищення ефективності галузі.....	8
1.2 Підвищення генетичного потенціалу свиней за різних методів розведення.....	15
Розділ 2. МАТЕРІАЛ І МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОБОТИ.....	18
Розділ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	20
3.1. Характеристика ФГ «Світлана» та аналіз технології виробництва м'яса свиней.....	20
3.2. Відтворювальні якості свиноматок за різних варіантів підбору.....	22
3.3 Відгодівельні та забійні якості молодняку свиней отриманих за різних варіантів підбору.....	24
3.4. Заходи з підвищення ефективності селекційної роботи у стаді.....	27
3.5. Технологія переробки м'яса свиней.....	31
3.5.1. Характеристика переробного підприємства.....	31
3.5.2. Технологія виробництва м'ясних хлібів.....	33
4. Економічна ефективність розроблених заходів.....	35
Висновки.....	36
Пропозиції.....	37
Список використаних джерел.....	38

Анотація

Малькович О. М. «Аналіз та удосконалення технології виробництва м'яса свиней у ФГ «Світлана» та його переробки у ТОВ «Літинський м'ясокомбінат» Вінницької області»

У кваліфікаційній роботі проаналізовано виробництво м'яса свиней за чистопородного розведення і схрещування, а також за поєднання чистопородних і помісних свиноматок порід велика біла і ландрас із кнурами термінальної лінії кантор. Було проаналізовано продуктивні якості свиноматок, інтенсивність росту молодняку, проаналізовано результати відгодівлі свиней, а також м'ясні якості туш. Проаналізовано технологію виробництва м'ясних хлібів.

У роботі використано загальноприйняті зоотехнічні і статистичні методи досліджень.

Установлено, що ФГ «Світлана» спеціалізується на виробництві м'яса свиней. Кращою відтворювальною здатністю характеризувались помісні свиноматки ВБ × Л порівняно із чистопородними матками. Кращі результати контрольної відгодівлі, забійний вихід і м'ясні якості мав помісний молодняк порівняно із чистопородним. Встановлено, що найбільш ефективним є поєднання помісних свиноматок ВБ × Л із термінальними кнурами кантор: їх потомки характеризуються найбільшим прибутком від реалізації однієї голови – 1063,5 грн., що на 15,7% більше, ніж від реалізації чистопородних тварин.

Одержані результати можуть бути використані для підвищення ефективності виробництва м'яса свиней у ФГ «Світлана», а також інших свиноферм.

Кваліфікаційна робота магістра містить 41 сторінку, 7 таблиць, 3 рисунки, список використаних джерел із 39 найменувань.

Ключові слова: свині, порода, чистопородне розведення, схрещування, термінальний кнур кантор, селекційні ознаки, м'ясні хліби.

Annotation

Malkovich O. M. «Analysis and improvement of pork production technology on farm "Svitlana" and its processing in LLC "Litynskyi meat-packing plant", Vinnytsia region"

In the qualification work has been analyzed the pork production technology using purebred and crossbred breeding systems and the combination of purebred and crossbred sows of Large White and Landrace breeds with terminal boars cantor. It has been evaluated the production traits of sows, young animals growth intensity, pig fattening performance and qualities of carcasses. It has been analyzed the technology of meat loaves production.

It was used commonly accepted zootechnical and statistical methods of research.

It is established that farm "Svitlana" specializes in the pork production. Hybrid sows LW × L were characterized by better reproductive ability compared to purebred sows. Better fattening results, carcass yield and meat qualities had hybrid pigs compared to purebred pigs. It has been found that the most effective was combination of hybrid sows LW × L with terminal boars cantor: their descendants are characterized by the highest profit from the sale of one head - UAH 1,063.5, which is 15.7% more than from the sale of purebred animals.

The obtained results can be used for the improvement of pork production technology on farm "Svitlana", as well as on the other pig farms.

Master's thesis contains 41 pages, 7 tables, 3 drawings, the list of used sources from 39 names.

Key words: pigs, breed, purebred and crossbred breeding systems, terminal boar cantor, selection traits, meat loaves production.

Список використаних джерел

1. Астахова О. Удосконалення техніко-технологічних основ промислового свинарства. *Тваринництво України*. 2006. № 2. С. 5–6.
2. Баньковська І.Б., Волощук В.М. Вплив факторів генотипу та способу утримання на морфологічний склад туш свиней. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. Миколаїв, 2015. Вип. 2 (84), Т (2). С. 91-99.
3. Березовський М.Д., Ващенко П.А. Варіанти поєднань різних генотипів свиней в системі гібридизації. *Свинарство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник* Вип. 67. Полтава. 2015. С. 38–43.
4. Бірта Г., Рибалко В. Формування м'ясності свиней під впливом генотипових і фенотипових факторів. *Тваринництво України*. 2009. № 3. С.19-20.
5. Вдовенко Н.М., Грищенко Н.П., Шепелєв В.С. Регулювання ринку свинини України в умовах євроінтеграції: монографія. Видавничий дім «Кондор», 2017. 372 с.
6. Волощук В. М., Смыслов В. Ю. Ефективність сучасних технологій в галузі свинарства. *Свинарство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник*. Полтава. 2012. Вип. 60. С. 3-8.
7. Волощук В.М. Стан і перспективи розвитку галузі свинарства. *Вісник аграрної науки*. 2014. № 2. С. 17-20.
8. Волощук В. Коваль Ю. Відгодівельна здатність свиней залежно від технології утримання. *Тваринництво України*. 2014. №10. С. 6-9.
9. Волощук В.М., Баньковська І.Б., Грищенко С.М. Вплив умов годівлі на забійні та м'ясо-сальні якості молодняка свиней. *Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Серія «Свинарство»*. Полтава, 2015. Вип. 67. С. 185–190.
10. Галузь у розрізі: піки та спади свинарства. URL: / <http://pigua.info/uk/post>. (дата звернення: 05.10.2023).
11. Герасимов В.І., Барановський А. М., Хохлов А.М. Скотарство і технологія виробництва свинини: підручник. Харків: Еспада, 2003. 448 с.

12. Гетя А.А. Економічна ефективність виробництва свинини в структурі триступінчатої селекційної піраміди. *Свинарство України*. 2012. С. 20-21.
13. Гришина Л.П., Краснощок О.О. Особливості росту свиней різних генотипів. *Вісник Сумського національного аграрного університету, серія «Тваринництво»*. Суми, 2017. Вип. 5/1 (31). С. 63-67.
14. Грищенко Н. П. Розвиток свинарства в Україні. *Тваринництво та технології харчових продуктів: науковий журнал*. 2017. Вип.271. С. 16-23
15. Засуха Ю.В., Нагаєвич В.М., Хоменко М.П. Технологія виробництва продукції свинарства: підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 336 с.
16. Збарський В. К., Шпак О. О., Свинарство – ключова галузь у сільському господарстві України. *Агросвіт*. 2016. Вип. 21. С. 8–14
17. Калінчик М. В., Калінчик С. М. Алексєєнко І. М. Сучасні тенденції, стан та перспективи виробництва свинини в Україні. *Агросвіт*. 2015. Вип. 3-4, С. 31-39.
18. Клименко М. М., Віннікова Л. Г., Береза І. Г. Технологія м'яса та м'ясних продуктів: підручник Київ: Вища освіта, 2006. 640 с.
19. Коваленко В. П., Галянт М. Відтворювальні якості свиней при використанні плідників універсальних та м'ясних порід. *Таврійський науковий вісник*. Херсон, 2017. № 48. С. 79–83.
20. Лещенко В. О. Упровадження сучасних методів відтворення свиней в умовах промислового свинокомплексу. *Свинарство*. 2013. Вип. 62. С. 181–183.
21. Лимар В. О., Волощук В. М., Хатько І. В. Прогресивні технології у свинарстві та їх переваги. *Свинарство*. 2012. Вип. 60, С. 8–11.
22. Майструк С. Технологія вирощування поросят до чотиримісячного віку. *Тваринництво України*. 2005. № 9. С. 9–10.
23. Маслак О. Свинарство – традиції та прибутковий бізнес. URL: <http://www.agro-business.com.ua> (дата звернення: 02.10.2023).

24. Повод М.Г. Ефективність виробництва свинини при різних технологіях утримання свиней. *Вісник Дніпропетровського ДАУ*. Дніпропетровськ. 2006. № 2. С. 111-116.
25. Повод М.Г. Вплив технологічних особливостей на відгодівельні показники свиней. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2014. № 2 (25). С. 30-36.
26. Позднякова Т. С. Репродуктивні якості чистопородних і помісних свиноматок при схрещуванні з кнурами вітчизняної та зарубіжної селекції. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 1. С. 180-184.
27. Похваленко О.С. Вплив технології на ефективність відгодівлі свиней *Фермер*. №3. 2011. С.12-16.
28. Походня Г.С. Відтворна здатність та продуктивність свиней різних генотипів і методів розведення. *Ефективне тваринництво*. 2016. Вип. 4. С. 33-36.
29. Рибалко В.П. Свинарство національна галузь. *Пропозиція*. 2010. №1. С. 116-118.
30. Рибалко В.П. Селекція у свинарстві та напрями її удосконалення. *Вісник аграрної науки*. 2010. №12. С.99-101.
31. Рибалко В.П. Не тільки збільшувати виробництво свинини, але й не погіршувати її якості. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 2 (84). Т. 2. С. 10-15.
32. Свинарство: монографія; за наук. ред. В.М. Волощука. Київ: Аграрна наука, 2014. 592 с.
33. Технологічні інновації у свинарстві: монографія / В. Я. Лихач, А. В. Лихач. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 291 с.
34. Топіха В.С., Лихач В.Я., Лихач А.В. Якісні показники м'ясосальної продукції молодняка свиней породи ландрас за різних методів розведення. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2012. Вип. 4 (70). Т. 2. Ч. 2. С. 157-162

35. Топіха В.С. Вивчення м'ясних якостей свиней вітчизняного та імпортного генофонду в умовах промислової технології. *Свинарство*. Полтава, 2014. № 65. С.59-64.
36. Халак В. І. Критерії відбору свиней за деякими інтегрованими показниками та їх економічна оцінка. *Бюлетень Ін-ту сіл. госп. степ. зони НААН*. 2015. № 9. С. 118-124.
37. Хватова М.А. Шляхи покращання генетичного потенціалу порід свиней. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 2 (84). Т.2. С. 146-150.
38. Церенюк О.М. Технології виробництва свинини. *Агробізнес сьогодні*. №6. 2010. С.33–37.
39. Якобчук В. П., Кравець І. В., Русак О. П. Інноваційний розвиток галузі свинарства: монографія. Житомир: Видавництво ФОП Євенок О.О. 2012. С. 188.